

Op Roakeldais

Op School

Verdiepingsproject voor scholen rondom het festival
Op Roakeldais

Inleiding

Jaarlijks is het dorp Warffum, in de kop van Groningen op nog geen 5 km afstand van de Waddenzee (postcode 9989, hoger gaat het bijna niet!), het epicentrum van een enorme cultuurschok. Hier wordt namelijk het festival **Op Roakeldais** georganiseerd.

“Een festival waarin niet alleen de dans en muziek centraal staan maar zeker ook de verbroedering tussen de verschillende culturen”.

Op Roakeldais is een folkloristisch dansfestival vol beweging, kleur, klank en ingehouden passie. Een feest van vriendschap en verbroedering tussen mensen uit alle werelddelen. Een uniek festival voor Warffum met uitstraling naar de provincie en daarbuiten.

Ongeveer 15 dansgroepen van over de hele wereld geven tijdens het festival diverse spectaculaire optredens in de stijl en kostuums van het land of de streek waar ze vandaan komen. Onder het motto: *De wereld danst in Warffum*. Opzet hierbij is dat de groepen alle continenten vertegenwoordigen. Zo wordt een gevarieerd beeld gegeven van de verschillende culturen die de wereld rijk is, geuit in dans en muziek.

Naast de diverse optredens van de dansgroepen wordt tijdens het festival op het terrein het Cultuurplein georganiseerd, waarbij cultuur wordt geuit in de vorm van poëzie, beeldende kunst, dans en muziek. Er vinden workshops en demonstraties plaats door diverse bands en groepen, waarbij zoveel mogelijk gezocht wordt naar cross-overs.

De Parade der Continenten is een optocht door de smalle straten van Warffum waarbij dansers en muzikanten een lust voor oog en oor zijn.

Tijdens het Bal der naties en het Volksdansbal wordt het publiek uitgenodigd om mee te dansen. Kleur, religie, afkomst, taal; niets staat in de weg om met elkaar dans en muziek te beleven. Gezien het cross-over-karakter van het cultuurplein, ontmoeten mensen elkaar in hun uitingen van cultuur. De groepen verblijven gedurende het festival bij gastgezinnen uit Warffum en directe omgeving. Gebruiken worden uitgewisseld, pogingen tot het spreken van elkaars taal worden ondernomen, wortels worden gelegd voor langdurige vriendschappen.

Het is gebruikelijk dat een aantal dansgroepen tijdens een bezoek aan leerlingen van basisscholen in Warffum en omgeving hun kunnen aan de leerlingen laat zien in een kort optreden. Voor de kinderen uit de omgeving worden jaarlijks gratis toegangskaarten ter beschikking besteld voor een voorstelling tijdens het festival.

Toekomst

Ondanks het unieke karakter van Op Roakeldais is er ook reden voor bezorgdheid. Het publiek vergrijsst en het is lastig een breed jong publiek enthousiast te maken voor het festival. Het is daarom noodzakelijk te veranderen, zonder daarmee afbreuk te doen aan de inhoud van het festival.

In opdracht van het bestuur is het afgelopen jaar onderzoek gedaan naar het festival om te komen tot een heldere visie voor de toekomst van het festival. De komende jaren worden noodzakelijke veranderingen (geleidelijk) ingezet om te komen tot een levensvatbaar festival dat aantrekkelijk en toegankelijk is voor een breed publiek.

Er wordt toegewerkt naar een breder festivalconcept voor dans en muziek. Binnen een helder geprofileerd groter geheel wordt de programmering van hoogwaardige folkloristische dans een plaats gegeven. Bijvoorbeeld door verbindingen te leggen tussen traditionele volksdanscultuur en hedendaagse kunstuitingen en door het dansfestival langzamerhand te bewegen van een statische binnenactiviteit naar een dynamisch geheel dat deels buiten plaatsvindt, waarbij het meedoen een belangrijke rol speelt.

Het intensiever betrekken van het onderwijs is onderdeel van de nieuwe plannen. Om die reden wil Op Roakeldais in 2012 een pilot uitvoeren met een aantal scholen in de regio als opstap naar een nieuwe manier van samenwerken met het onderwijs in de toekomst.

Het project

Om de leerlingen van de basisscholen in de regio meer te betrekken bij het festival heeft Hannelore Duynstee het project Op Roakeldais Op School (werktitel) ontwikkeld. Zij is docent werelddans en verzorgt werelddansprojecten op scholen in het primair basisonderwijs en speciaal onderwijs. Met als doel kinderen kennis te laten maken met de vele verschillende culturen en daarmee dansstijlen die de wereld rijk is, onder het motto: *Beleef de wereld door dans*.

Zoals bekend, stimuleert dansonderwijs de beweging, expressie en muzikale ontwikkeling bij kinderen. Werelddans geeft daarnaast nog iets anders mee; het gevoel van verbonden zijn met een andere cultuur. Kinderen vinden het heerlijk om als Maori's te mogen dansen met hun tong uit hun mond, als een Rus acrobatische toeren uit te kunnen halen, als een Braziliaan met stokken een gevecht dans te doen. Juist door het zelf doen ervaren ze de cultuur van anderen het meest. En natuurlijk ook elkaar; een kring die naar rechts gaat raakt verstoord wanneer één danser naar links wil. Samen zijn de kinderen verantwoordelijk voor het slagen van hun dans.

Dans is niet in de kerndoelen van het primair onderwijs opgenomen, waardoor veel kinderen er niet of nauwelijks mee in aanraking komen. Wanneer dit project structureel een plaats zou kunnen krijgen binnen het festival Op Roakeldais, worden jaarlijks leerlingen van basisscholen uit Warffum en omgeving in aanraking gebracht met dans.

Niet alleen in dans ervaren kinderen andere culturen. Ook andere kunst disciplines zijn uitdagende verdiepvormen. Door met de kinderen kijken naar de schilderkunst van de Afrikanen, te luisteren naar de klanken van de Braziliaanse cuica, te voelen aan het weefsel van de Peruanen en er dan vervolgens zelf mee aan de slag gaan, ontstaat bij hen een gevoel van verbinding met die cultuur.

In juni 2011 zijn de cultuurcoördinatoren van basisscholen uit de gemeente Eemsmond en Winsum voorgelicht over het project. Een vijftal scholen heeft zich aangemeld als deelnemer. In september 2011 is er een eerste bijeenkomst geweest waarin het project nader is toegelicht en de scholen hun wensen en ideeën kenbaar hebben gemaakt. Dit op het gebied van inhoud, planning en organisatie.

Inhoud van het project

In de pilot Op Roakeldais Op School gaan de deelnemende scholen zich middels dans en een andere discipline naar keuze verdiepen in de cultuur van één van de landen/continenten die vertegenwoordigd zijn op het festival Op Roakeldais.

- Alle deelnemende scholen krijgen door een gastdocent een dansproject aangeboden. Dit houdt in dat iedere groep een dans leert uit een bepaald land. Scholen kiezen zelf voor één of meerdere landen. Een school kan bijvoorbeeld kiezen voor een continent. Alle groepen/ bouwen leren hun eigen dans uit een land van dat continent. Daarnaast wordt op alle scholen een gezamenlijke dans aangeleerd; een cross-over van verschillende stijlen. De geleerde dansen worden gepresenteerd tijdens een **voorstelling** op school. Er wordt naar gestreefd om het tijdstip van deze voorstelling te combineren met de voorstelling door de bezoekende dansgroep van het festival, zodat er een uitwisselingsvorm ontstaat. De gezamenlijke dans en wellicht een aantal andere dansen die geleerd zijn, worden in de vorm van een voorstelling gepresenteerd op het festival. Dit wordt mogelijk gedaan in combinatie met een optreden en workshop van de buitenlandse dansgroepen.
- Naast het dansproject wordt door gastdocenten uit verschillende kunst disciplines met de leerlingen van de deelnemende scholen gewerkt aan de kunstzinnige verdieping van het gekozen land. De scholen hebben hiervoor kunnen kiezen uit de disciplines beeldend (textiel, schilderen, boetseren, tekenen etc.), muziek en multimedia. Iedere groep werkt in een gekozen discipline aan de verdieping van de cultuur van het gekozen land. Resultaten worden gepresenteerd in een **tentoonstelling** op school en op het culturele plein van het festival.
- Naast de kunstzinnige verdieping zullen de scholen tijdens de projectweek facultatief werken aan andere verdiepvormen.

Iedere groep krijgt tijdens het project in totaal 7 uren vakles aangeboden, bestaande uit 3,5 uur dans (inclusief de schoolvoorstelling) en 3,5 uur beeldend, muziek of multimedia. Daarnaast bezoeken alle leerlingen het festival, waar ze een voorstelling gaan geven, een voorstelling bezoeken en eventueel een workshop bijwonen. In nauw overleg met deze scholen en de festivalorganisatie is de vorm van het project vastgesteld. Door de scholen zal dit project aangemerkt worden als de jaarlijkse projectweek.

Doel

Op Roakeldais wil als festival graag een brug slaan naar scholen uit Warffum en omgeving. Tijdens het festival worden de deelnemende dansgroepen gehuisvest in gastgezinnen in Warffum en omliggende dorpen. Tot nu toe was het gebruikelijk dat de dansgroepen in de betreffende dorpen een optreden verzorgden op de basisschool (-scholen). Daarnaast stelde het festival gratis kaarten ter beschikking voor leerlingen van deze scholen om een festivalvoorstelling te bezoeken.

De ervaring van de afgelopen jaren heeft geleerd dat het scholenproject een nieuwe vorm moet gaan krijgen. De dansvoorstellingen op de scholen zijn leuk voor de leerlingen, maar het brengt weinig verbinding tussen festival en scholen tot stand, de aanpak reikt geen handvatten aan voor verdieping, er ligt te weinig structuur aan ten grondslag.

Dit educatieve kunstproject wil een aanzet zijn tot vernieuwing binnen de educatieve poot van het festival. Het zal in 2012 worden uitgevoerd als pilotproject met als doel een structurele plek te krijgen binnen het festival Op Roakeldais. In die zin dient het project gezien te worden als een investering in de toekomst.

Belangrijkste doel van dit project is om het festival en de scholen met elkaar te verbinden. Voor beiden resulteert dat in een win-winsituatie.

De doelen uitgesplitst:

Scholen

- De kinderen verdiepen zich door middel van dans en kunstvakken in een andere cultuur ;
- De kinderen worden in hun creativiteit gestimuleerd;
- De kinderen worden in hun muzikaliteit gestimuleerd;
- De kinderen worden tot bewegen gestimuleerd;
- De kinderen werken toe naar een eigen voorstelling en tentoonstelling en kunnen daaraan succes ervaren;
- De kinderen worden in het "zelf doen" voorbereid op het kijken naar een voorstelling waardoor de voorstelling beter beklijft;
- De kinderen voelen zich betrokken bij het festival;
- De school wordt betrokken bij het festival en komt daarmee als school in de aandacht.

Festival

- Het project genereert meer en andere bezoekers;
- Het project geeft een vernieuwende impuls aan de educatieve doelstellingen van het festival;
- De gemiddelde leeftijd van de deelnemende en bezoekende doelgroepen van het festival gaat naar beneden.

Bereik

De pilot wordt uitgevoerd op vijf scholen: CBS De Noordkaap (Uithuizermeeden), OBS De 9 Wieken (Winsum), OBS Jansenius de Vries (Warffum), CBS HH Simonidesschool (Roodeschool) en OBS Tiggeldobbe (Winsum). In totaal doen ca. 550 leerlingen actief mee aan het project.

Daarnaast zullen er (net als andere jaren) presentaties van dansgroepen gegeven worden op de overige scholen die zich bevinden in de dorpen waar dansgroepen gehuisvest zijn, het gaat daarbij om ongeveer 20 scholen.

Organisatie

Het project wordt in opdracht van de festivalorganisatie gecoördineerd door Hannelore Duynstee. Zij draagt zorg voor de communicatie naar scholen, docenten en festival.

De organisatie heeft gekozen voor het inhuren van een professional om de kans van slagen van dit pilotproject te optimaliseren. Binnen de coördinatie wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de faciliteiten van het festival.

De voorstelling en tentoonstelling die op de scholen plaatsvinden, worden via de communicatiekanalen van de scholen zelf onder de aandacht gebracht. Hierbij wordt met nadruk ook het festival genoemd en zal de festivalorganisatie gelegenheid krijgen om het festival onder de aandacht te brengen. Mogelijkerwijs zal door een aantal groepen met behulp van het vak multimedia materiaal worden vervaardigd met als doel het project bekendheid te geven.

PR

De PR rondom de tentoonstelling en voorstelling op het festival wordt verzorgd vanuit de PR-commissie van Op Roakeldais. Te denken valt hierbij aan regionale media (dagbladen, huis-aan-huisbladen, radio, televisie), website, sociale media (facebook, youtube), drukwerk.

Scholen en festival plaatsen links op hun websites die naar elkaars activiteiten rondom het festival doorverwijzen. Er zal in de sociale media een plaats gecreëerd worden waar leerlingen informatie, muziek, dansfilms en eventueel instructies kunnen vinden.

Tijdpad

Het project vindt plaats in de periode voorafgaand aan en tijdens het festival. Het festival vindt plaats van 27 juni 2012 t/m 1 juli 2012.

De scholen bepalen zelf wanneer het project bij hen wordt uitgevoerd, te beginnen vanaf medio april 2012. Ook wordt per school gekeken naar de frequentie; zo zal de ene school kiezen voor een dag per week, terwijl de andere school voorkeur heeft voor vijf aaneengesloten dagen.

Evaluatie en vervolg

Een belangrijk onderdeel van deze pilot is de evaluatie. Het project zal zorgvuldig geëvalueerd worden op de volgende punten:

- Vorm (scholen, docenten en festival)
- Inhoud (doelen)
- Organisatie (coördinatie, planning, samenwerking)
- Financiën (begroting, dekkingsplan, subsidie)

Op basis van de gezamenlijke bevindingen van zowel de scholen als het festival zal bepaald worden in welke vorm de samenwerking met het onderwijs in de toekomst gecontinueerd gaat worden.

Financiën

Eigen bijdrage

De eigen bijdrage van scholen en festivalorganisatie aan het project is als volgt:

Scholen:

- Tijd:
 - * uren cultuurcoördinatoren
 - * project vervangt jaarlijkse projectweek
 - * aanwezigheid tijdens festivalweekend
 - * inzet ouders
- Ruimte:
 - * bijeenkomsten
 - * workshops gastdocenten
 - * voorstelling en tentoonstelling
- Materieel:
 - * zoveel mogelijk materiaal workshops
 - * kosten drukwerk communicatie naar ouders
 - * reiskosten bijeenkomsten

Festival:

- Tijd:
 - * uren festivalorganisatie (administratieve ondersteuning en publiciteit)
 - * ruimte binnen de planning van het festival
 - * inzet vrijwilligers
- Ruimte:
 - * podium
 - * tentoonstelling
- Materieel:
 - * gebruik podia en kraampjes

Begroting Op Roakeldais Op School

Projectinkomsten			Uren	Bedrag
Eigen bijdrage Op Roakeldais*				€ 4.500
Eigen bijdrage scholen			260	
Provincie Groningen (BEPP)				€ 20.000
Totaal Project-inkomsten				€ 24.500
Projectuitgaven			Uren	Bedrag
Personeelskosten				
projectontwikkeling, -coördinatie en -evaluatie			150	€ 5.000
Totaal Personeelskosten				€ 5.000
Bureau- en organisatiekosten				€ 3.000
Publiciteit/Marketingkosten				
ontwerpkosten				€ 500
flyers/affiches				€ 1.000
Totaal Marketingkosten				€ 1.500
Specifieke projectkosten				
Uren cultuurcoördinatoren	ca. 12 uur per school		60	
Uitvoering project	ca. 40 uur per school		200	
Docentkosten dans			80	€ 4.000
Docentkosten overige disciplines			80	€ 4.000
Materiaalkosten				€ 5.000
Reiskosten				€ 1.500
onvoorzien				€ 500
Totaal Specifieke projectkosten				€ 15.000
Totaal Projectkosten				€ 24.500

*) exclusief ureninzet van vrijwilligers